

1. Beregning av mengde
2. Forberedelse av grunnen
3. Tilpassing og legging

DETTE TRENGER DU:

Bruddskifer Stor, tykkelse 4 - 6 cm →

- Pukk/singel
- Tommestokk
- Skiferkniv og/eller settmeisel
- Kulehammer og/eller liten slegge
- Gummiklubbe (eventuelt egen kroppsvekt)

Hver helle er på mellom ½ – 1 kvm og mellom 4 og 6 cm tykk.

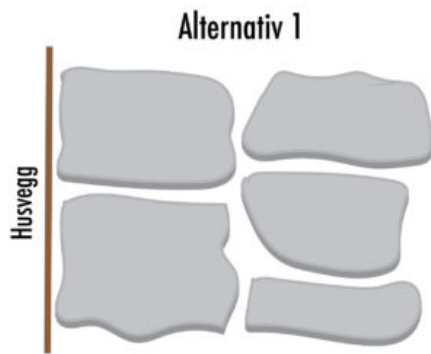
De er tunge, og dermed litt mer utfordrende å håndtere. Men med riktig løfteteknikk, «skiferdansen» og noen gode tips på veien så vil du lykkes og til og med fått alle disse fordelene med på kjøpet:

- Gir et naturlig uttrykk som glir inn i naturen – det er som å gå på fjell!
- Store steinflater gjør det lett å holde det rent og pent
- Solid og kjøresterk (tåler motorkjøretøy)
- Stødig, noe som letter grunnarbeidet
- Kan brukes uten tilpasning eller tilpasses for et strammere uttrykk.
- Tåler røff tilpasning
- Lite eller ingen brekkasje
- Du trenger ingen liming, fugging etc

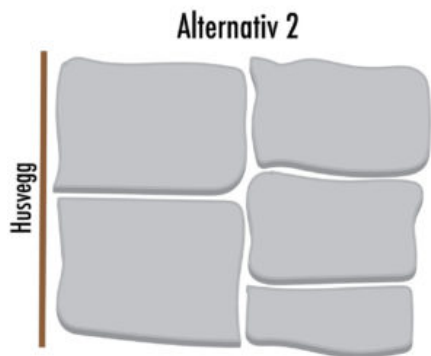
1. Beregning av mengde

Det er lite eller intet svinn med liten/ingen tilpasning av skiferen. Ved en grov tilpasning (alternativ 1) bør du beregne ca 5 % ekstra skifer og for finere tilpasning (alternativ 2) ca 10 % ekstra skifer.

Ved normale grunnforhold holder det med et lag på ca 10 cm med pukk/singel, pluss noe ekstra til bruk for høydejustering til å fylle opp under tynnere heller. Dimensjon 8/16 mm er godt drenerende og passer fint.

Liten eller ingen tilpasning gir «fuger» mellom 5 -15 cm som kan fylles med f.eks subbus/sand, skiferavkapp, elvestein, jord og gressfrø.

Større grad av tilpasning for strammere uttrykk gir fuger mellom 2 – 5 cm som kan fylles med f.eks subbus/sand, jord og gressfrø.

[Sjekk her for 5 ulike fugetyper til bruddskifer lagt i løsmasser!](#)

2. Forberedelse av grunnen

Terrenget grovplaneres (gravemaskin)

Fyll på med puk/singel.

Planør puk/singelen med litt fall i hensiktsmessig retning (ca 1,5 %).

Husk å gi plass til skiferen.

Singel/pukk må stoppe ca 60 mm under ønsket høyde på ferdig lagt platting/hellegang.

3. Tilpassing og legging

1 – Planlegg

Legg hellene litt utover for å få oversikt. Bruk litt god tid til å bli litt kjent med steinen.

Ved legging av platting må du ha ekstra fokus på hellenes fasong og plassering så du ikke «kjører deg fast». Du bør alltid ligge et par heller foran ved at du har kartlagt hvordan du kan gå videre etter den hellen du er i ferd med å legge.

Har du enkelte steder hvor du gjerne vil ha en ekstra stor helle? Feks foran en dør eller en trapp, under grillen? Ser du en helle som ser ut til å være spesielt vakker eller har en spesiell fasong som du gjerne vil bevare urørt? Øremerk disse spesialhellene på forhånd og det er også disse hellene som bør være de første du legger på sine respektive plasser

2 – Finn høydenivå på massen

Sjekk tykkelsen på første helle for å finne hvor mye masse du evt mangler for å komme opp til toppnivå ferdig hellesti/platting (ca 6 cm om du ar et lag med pukk på 10 cm). Ut fra dette anslår du ca mengde masse som trengs for å kompensere.

Legg på kompensasjons-massen der du skal ha hellen og jevn ut.

3 – Legg på første helle

Slik flytter du hellene («skiferdansen»):

Dra hellen litt ut fra pallen – bruk tyngdekraft og balansepunkt til å vippe den opp. Med hellen stående på høykant, vipp den til en side – gå og vipp til andre siden. «Dans» dere bortover til bestemmelsesstedet.

Dans deg bortover og legg hellen ned mot deg (ikke fra deg). Da har du mer kontroll med mulighet til å småjustere hellen på vei ned.

4 – Tilpass hellen om ønskelig

Frisør evt kanter ut fra praktiske og estetiske kriterier. Bruk skiferkniv og/eller hammer for å fjerne det du ønsker. Grovjustering utføres med hammer og finjustering med skiferkniv.

5 – Kontroller og bank på plass

Kontroller at nivået ble som ønsket – om ikke tilfør eller fjern masse. Det er mye bedre å gjøre det riktig med en gang enn å måtte legge om fordi nivået ble feil.

Bank godt på plass med gummihammer eller hopp på hellen.

6 – Fortsettelsen

Sjekk nivået kontinuerlig. Kompenser med fyllmasse på leggeplass. Legg på neste helle og form evt hellen mot tilstøtende helle.